

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Communication and Multimedia Design
voltijd

Hogeschool Utrecht

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Communication and Multimedia Design
voltijd

Hogeschool Utrecht

CROHO nr. 34092

Hobéon Certificering
14 mei 2014

Auditpanel

Drs. W.G. van Raaijen, voorzitter
Prof. dr. B.A.M. Schouten
Drs. E.M.J.M. van Nispen
Drs. J.E.D. Ossewold
V. Sips, student

Secretaris

I.A.M. van der Hoorn, MSc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	35
BIJLAGE III	Schematisch overzicht opleidingsprogramma	37
BIJLAGE IV	Programma, werkwijze en beslisregels	39
BIJLAGE V	Lijst geraadpleegde documenten	41
BIJLAGE VI	Overzicht auditpanel	43

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Utrecht
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Behaald
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Communication and Multimedia Design
registratienummer croho	34092
domein/sector croho	Techniek, domein Creative Technology
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Hbo-bachelor
graad en titel	Bachelor of Communication
aantal studiepunten (ec's)	240
afstudeerrichtingen	n.v.t.
onderwijsvorm ¹	Competentiegericht onderwijs
locatie	Utrecht
variant	Voltijd
relevante lectoraat	Lectoraat Crossmedia Business Lectoraat Crossmediale Communicatie in het Publieke Domein
datum audit / opleidingsbeoordeling	11 februari 2014

¹ Hieronder worden bijvoorbeeld verstaan: afstandsonderwijs, werkplek gerelateerd onderwijs, flexibel onderwijs, competentiegericht onderwijs of onderwijs voor excellente studenten.

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Communication & Multimedia Design, Hogeschool Utrecht**

bron: Kritische Reflectie CMD Hogeschool Utrecht

peildatum: december 2013

Instroom (aantal)	2009	2010	2011	2012	2013
▪ voltijd	328	227	242	239	242
uitval (percentage)					
uit het eerste jaar	2009	2010	2011	2012	
▪ voltijd ²	25%	18%	18%	32%	
uit de hoofdfase		2010	2011	2012	
▪ voltijd ³		1%	2%	6%	
rendement (percentage) ⁴					2013
▪ voltijd					32% ⁵
docenten (aantal + fte)	Aantal		Fte		
▪ voltijd	44		30,5		
opleidingsniveau docenten ⁶	Bachelor	Master	PhD.		
▪ voltijd	16 36,4%	27 61,3%	1 2,3%		
docent-student ratio ⁷					
▪ voltijd	1 : 28,6				
contacturen (aantal) ⁸	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar	
▪ voltijd	15	9,8	4,9	4,9	

² Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁴ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁵ Binnen 4 jaar zijn 104 studenten afgestudeerd (32%).

⁶ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁷ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁸ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

De bacheloropleiding Communication and Multimedia Design (CMD) richt zich op ontwerp en creatie van genetwerkte media. De Utrechtse opleiding richt zich op het ontwerp van cross-mediale producten, waarbij mediumafhankelijkheid het uitgangspunt is. Kenmerkend voor CMD Utrecht is de doelgroepgerichte benadering, waarbij gedegen onderzoek de basis vormt voor de te ontwerpen producten. CMD richt zich op mens en techniek, gedragingen en belevingen in relatie tot technologieën. De afgestudeerden werken in functies als interaction designer of crossmedia designer bij bedrijven en/of als zelfstandige in de mediasector.

Beoogde eindkwalificaties

Net als alle andere CMD-opleidingen in Nederland heeft CMD Utrecht haar eindkwalificaties afgeleid van het, door het werkveld gevalideerde, Landelijke Beroeps- en Competentieprofiel. Dit profiel bestaat uit vier generieke en vier beroepsspecifieke competentieclusters. Het Landelijke Competentieprofiel dekt de Dublin Descriptoren af, waarmee het bachelorniveau van de beoogde eindkwalificaties is geborgd.

CMD Utrecht heeft een kleine aanpassing aangebracht in de eindkwalificaties ten opzichte van het landelijk profiel. Zij heeft ervoor gekozen om de eindkwalificatie 'verbeelden en prototypen' te vervangen door 'verbeelden en realiseren', waarmee zij aangeeft dat er bij CMD Utrecht daadwerkelijk ontwerpen worden geproduceerd en niet alleen prototypes worden gemaakt. De eigen beroepenveldcommissie heeft de competentiematrix vastgesteld.

De Hogeschool Utrecht kiest voor "een inkleuring rond mensgericht ontwerpen vanuit een mediumafhankelijke crossmediale benadering". Verder profileert de opleiding zich op twee van de vier pijlers van de landelijke BoKS, te weten humanities en design. Het panel ziet deze keuze als een vat vol kansen. Het is een unieke positionering, die ook zeker past bij de stad Utrecht. Niettemin merkt het panel op dat de opleiding nog zoekende is naar een exacte invulling van haar positionering. Het panel constateert dat met name het thema humanities op dit moment nog onvoldoende zichtbaar is in de competenties van de opleiding en in de profilering van de opleiding naar buiten toe. Het gedachtengoed is pril en dient nog verder uitgewerkt te worden om tot een consistente profilering te leiden en verder uitgewerkt te kunnen worden binnen het curriculum.

Het panel is tevreden met de manier waarop onderzoek is verweven in de competenties van de opleiding. De opleiding is nog jong en volop in ontwikkeling. Eén van de ontwikkelingspunten voor de komende twee jaar, is het uitrollen van het internationaliseringsbeleid waarvoor zij onlangs haar ambities op papier heeft gezet.

De opleiding beschikt over een solide basis. De profilering en de doorvertaling naar de competenties moet nog worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Het panel komt daarmee voor standaard 1 tot een 'voldoende'.

Onderwijsleeromgeving

Het panel heeft een samenhangend en studeerbaar onderwijsprogramma aangetroffen dat de studenten in staat stelt om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De vakken staan ten dienste van de projecten. Het panel ziet een goede balans tussen theorie, praktijk en creativiteit. De opleiding zorgt er voor dat het programma actueel blijft, door onder andere de inzet van het werkveld, stagebedrijven, gastsprekers en docenten die ook in de praktijk werkzaam zijn.

Hoewel het panel de Utrechtse profilering op humanities in relatie tot design nog niet terugzag in het competentieprofiel, is deze wel duidelijk aanwezig in het onderwijsprogramma. Met name in de opdrachten zijn beide thema's regelmatig zichtbaar. Naar de mening van het panel zou de opleiding nog wat meer aandacht kunnen besteden aan verschillende stijlen van interactiviteit (bijv. hapties, sensories, spraak gestuurd en emotioneel) en multimedialiteit. Het panel, en met hen het werkveld, constateert dat de Utrechtse studenten goed zijn in het beargumenteren van hun ontwerpkeuzes op basis van uitgevoerd onderzoek. Elke opdracht die zij uitvoeren bestaat uit de componenten: onderzoek – concept – uitvoering – reflectie.

De samenwerking met de lectoraten behorende tot het Kenniscentrum Communicatie en Journalistiek levert op een aantal plekken mooie en bruikbare resultaten op. De functie van docentverbinder vindt het panel interessant. De samenwerking met het onlangs opgerichte Centre of Expertise Creative Industry moet nog worden uitgewerkt.

Het panel kenmerkt het docentteam als gedreven, inhoudelijk deskundig en gekwalificeerd. De docenten staan met één been in het werkveld, wat getuigt van ontwikkeling en actualiteit. Scholing over thema's als toetsen en beoordelen, vindt structureel plaats. Ook de studenten zijn zeer tevreden over de kennis en de inzet van hun docenten.

De faciliteiten zijn toereikend, maar minimaal voor een innovatiegerichte opleiding als CMD. Het panel mist in het gebouw ruimten en faciliteiten die aanzetten tot creativiteit; ruimten waar je kunt experimenteren met media en kunt werken met verschillende materialen. De informatievoorziening is voldoende, maar aandacht voor gaten in de roosters en de gebruiksvriendelijkheid van Sharepoint is gewenst.

Het panel kwam een aantal punten tegen die voldoen maar voor verbetering vatbaar zijn, zoals de weinig creativiteit uitstralende lesruimten en voorzieningen en de informatievoorziening via Sharepoint. Op een aantal andere, voor het panel zwaarder wegende onderdelen, is de opleiding sterk. Zo beschikt zij over een goed gestructureerd en samenhangend onderwijsprogramma, een docententeam met uitstekende inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten, adequate studiebegeleiding en een stevige onderzoekscomponent. Dit tegen elkaar afwegend komt het panel tot een eindbeoordeling 'goed' voor standaard 2.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft in haar toetsplan een aantal uitgangspunten geformuleerd voor het opstellen van toetsen. Hiermee beoogt zij de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van het toetsen en beoordelen te waarborgen. Ondanks deze uitgangspunten, waarvan het panel wel ziet dat deze worden nageleefd, constateert het toch dat er nog onvoldoende uniformiteit is in de wijze van toetsing, het niveau en de beoordeling van toetsen. Mede omdat het panel gezien heeft dat de examencommissie goed functioneert en de toetscommissie erg actief en betrokken is en voldoende mandaat heeft, heeft het panel er vertrouwen in dat de opleiding in staat is om dit recht te trekken en ervoor te zorgen dat het toetsbeleid de komende periode een extra kwaliteitsimpuls krijgt.

Het panel is enthousiast over het niveau van de tussenproducten en de eindwerken. Het is over het algemeen tevreden met de breedte in de onderwerpen die aan bod kwamen in de afstudeerwerken en is enthousiast over de themakeuze waaruit een grote maatschappelijke betrokkenheid blijkt. Het panel mist echter enigszins producten die gericht zijn op multimedialiteit en interactieve medialiteit, waarbij de virtuele en de reële wereld in elkaar overvloeien. De door de opleiding gegeven beoordelingen kwamen in grote mate overeen met de beoordelingen door het panel. Met name de onderbouwing van de keuzes en het gedegen onderzoek van de studenten dat daaraan ten grondslag ligt, maken dat de werken van goede kwaliteit zijn. Dit wordt onderstreept door het werkveld. Ook de reflecties zijn op orde, evenals het brongebruik. Het taalgebruik was over het algemeen zelfs goed.

Doordat het gerealiseerde eindniveau ruimschoots voldoet aan de basiskwaliteit, maar er voor wat betreft het toetsysteem nog wel verbetering nodig is, komt het panel uit op het oordeel 'voldoende' voor standaard 3.

Algemene conclusie:

Het auditpanel concludeert dat de CMD-opleiding een onderwijsprogramma aanbiedt dat correspondeert met het bachelorniveau. De positionering via humanities en design is in het onderwijsprogramma terug te vinden, maar de visie hieromtrent dient de opleiding verder uit te werken en terug te laten komen in de eigen eindkwalificaties. De onderwijsleeromgeving stelt de studenten in staat om de studie succesvol te doorlopen. Met betrekking tot het toetsen en beoordelen moet de opleiding op korte termijn zorgen voor meer uniformiteit. Het auditpanel is lovend over het niveau van de eindwerkstukken die het heeft bekeken en is het met de werkveldvertegenwoordigers eens dat de opleiding studenten aflevert die ruim voldoende geëquipeerd zijn om aan de slag te gaan in de beroepspraktijk.

Op basis van deze overwegingen adviseert het panel de NVAO om de hbo-bacheloropleiding Communication and Multimedia Design van de Hogeschool Utrecht accreditatie toe te kennen voor de komende zes jaar.

Den Haag, 14 mei 2014

Dr. W.G. van Raaijen
voorzitter

I.A.M. van der Hoorn, MSc
secretaris

3. INLEIDING

De opleiding Communication and Multimedia Design van Hogeschool Utrecht behoort tot de Faculteit Communicatie en Journalistiek. Tot deze faculteit behoren eveneens de Ad-opleiding Eventmanagement en de bacheloropleidingen Communicatiesystemen en Journalistiek.

Communicatie and Multimedia Design is een jonge opleiding. Zij is in 2009 gestart met een instroom van 328 studenten. In 2010 is ervoor gekozen om een numerus fixus te hanteren van 240 studenten, dat is ook ongeveer het aantal studenten dat jaarlijks instroomt in het eerste jaar. Van de in 2009 gestarte studenten, is inmiddels een deel afgestudeerd.

Samen met de opleiding Journalistiek vormt Communicatie and Multimedia Design het Instituut voor Media. Op het moment van de audit was de functie van directeur van het Instituut voor Media vacant. Inmiddels is er een nieuwe directeur gecontracteerd met ervaring in zowel het onderwijs(management) als in het werkveld van CMD. Hij gaat per 1 april 2014 aan de slag bij Hogeschool Utrecht.

De opleiding werkt in personele zin samen met de opleiding Digitale Media en Communicatie. Dit betekent in de praktijk dat een aantal docenten voor beide opleidingen lessen verzorgt en dat beide teamleiders op beide teams staan en zeer nauw met elkaar samenwerken. Zij geven de docenten ruimte, maar zijn tegelijkertijd sturend. Dit heeft de afgelopen tijd geleid tot 'kanalisering van de energie van docenten'. Men werkt binnen de door de leiding meegegeven kaders.

Landelijk profiel

De geaccrediteerde CMD-opleidingen in Nederland, waarvan deze opleiding van Hogeschool Utrecht er één is, werkt samen in het International Network of Communication & Multimedia Design (INCMD). Gezamenlijk hebben zij een Beroeps- en Competentieprofiel ontwikkeld. Alle opleidingsmanagers komen een aantal keer per jaar bijeen tijdens het landelijk overleg INCMD en spreken dan over lopende zaken en toekomstige ontwikkelingen.

Interne audit 2012

In 2008 is met positief resultaat een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) uitgevoerd. Op twee standaarden gaf het panel destijds onvoldoendes: relatie doelstellingen – programma en studiebegeleiding. In september 2009 zijn de eerste studenten gestart met de opleiding. Naast de TNO heeft CMD Utrecht, vanwege haar jonge leeftijd, niet eerder een accreditatieonderzoek ondergaan. Wel is er een interne audit uitgevoerd in het najaar van 2012. Naar aanleiding van de belangrijkste opmerkingen uit de interne audit meldt de opleiding dat zij onder andere de volgende maatregelen heeft getroffen:

- Er is een werkgroep ingesteld die het technische karakter van de opleiding heeft onderzocht. Zij komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan het landelijke beroepsprofiel en techniek in voldoende mate aanwezig is in de opleiding.
- Er is een plan opgesteld met daarin de voor 2015 te realiseren ambities op het gebied van internationaliseringsbeleid.
- Alle handleidingen zijn omgezet naar een vast format, zodat studenten daarin kunnen terugvinden waarop wordt getoetst, wat de beoordelingscriteria zijn en hoe een cijfer tot stand komt.
- Er is een studiehandleiding Afstuderen gepubliceerd.
- Voor het afstuderen op één van de twee te kiezen manieren ('Conceptualiseren' of 'Verbeelden en realiseren') zijn twee beoordelingsformulieren in gebruik genomen, na goedkeuring door de examencommissie.
- Er is een toetsplan vastgesteld dat het uitgangspunt vormt voor de uitvoering van de toetsing binnen de opleiding.

4. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor) en oriëntatie (hbo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Beoogde eindkwalificaties

De opleidingen Communication and Multimedia Design in Nederland behoren tot de hbo-sector Techniek. Op 15 maart 2013 heeft de algemene vergadering van de Vereniging van Hogescholen besloten om het aantal techniekopleidingen te verminderen. Hiertoe zijn binnen de sector Techniek zes domeinen ingesteld, met elk een eigen profiel en een eigen graad⁹.

De opleiding Communication and Multimedia Design behoort daardoor sinds maart 2013 tot het domein Creative Technologies, dat verder bestaat uit de stamopleidingen Interactive Media and Games Technologie en Fashion and Textile. Er wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een Body of Knowledge and Skills voor het domein Creative Technologies.

Het International Network of Communication & Multimedia Design (INCMD), het netwerk van alle CMD-opleidingen in Nederland, heeft in 2009 een gezamenlijk Body of Knowledge and Skills opgesteld. Deze Body of Knowledge and Skills (BoKS) kent vier pijlers, te weten Technologies, Design, Humanities en Business. De Utrechtse CMD-opleiding heeft aan de hand van de gezamenlijke BoKS haar eigen BoKS opgesteld, waarbij zij zich met name richt op de pijlers Design en Humanities. Dit noemt men ook wel 'de smaak van Utrecht'.

De eindkwalificaties van de hbo-bacheloropleiding Communication and Multimedia Design van Hogeschool Utrecht zijn afgeleid van het Landelijk Beroeps- en Competentieprofiel CMD. Dit Landelijk Beroeps- en Competentieprofiel is eveneens opgesteld door het International Network of Communication & Multimedia Design (INCMD), waar ook CMD van de Hogeschool Utrecht onderdeel van uitmaakt.

De meest recente versie van het Landelijk Beroeps- en Competentieprofiel is in maart 2011 vastgesteld door de Landelijke Beroepenveldcommissie CMD. Dit competentieprofiel vormde de basis voor de competentiematrix van CMD Utrecht en omvat vier generieke en vier beroepsspecifieke competenties. De beroepsspecifieke competenties vertegenwoordigen de fasen uit het mensgerichte ontwerpproces.

Generieke competenties

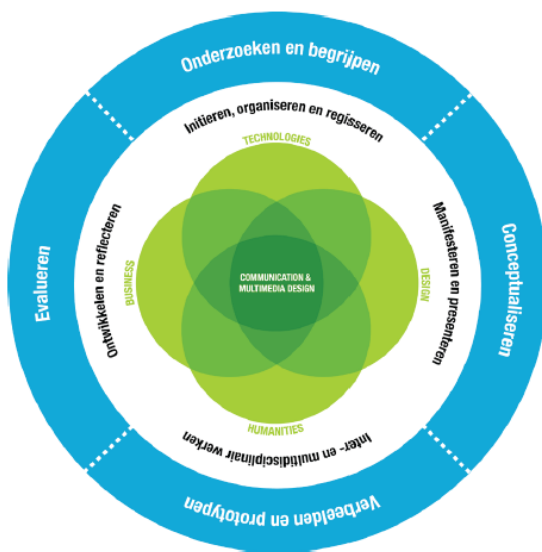
- Initiëren, organiseren en regisseren
- Manifesteren en presenteren
- Inter- en multidisciplinair werken
- Ontwikkelen en reflecteren

Beroepsspecifieke competenties

- Onderzoeken en begrijpen
- Conceptualiseren
- Verbeelden en realiseren (prototypen)
- Evalueren

⁹ <http://www.vereniginghogescholen.nl/hbo-sectoren/techniek/1170>, laatst bekeken op 17 maart 2014

In onderstaande afbeelding komen de pijlers uit de BoKS, de generieke en de beroepsspecifieke competenties samen:

Figuur 1. CMD domeinmodel (bron: Kritische Reflectie, HU CMD)

Voor de Utrechtse opleiding gelden de vier beroepsspecifieke competenties als competentieclusters, die de basis vormen van de competentiematrix van de opleiding. De opleiding heeft deze vier competenties vertaald naar de drie competentieniveaus die zij in haar opleiding hanteert. De studenten worden aan het eind van het vierde jaar geacht de competenties op het hoogste niveau, niveau 3, te beheersen (tabel 1). De competentiematrix is opgesteld in het studiejaar 2012-2013 en akkoord bevonden door de beroepenveldcommissie van de eigen opleiding.

Onderzoeken en begrijpen	Conceptualiseren	Verbeelden en realiseren	Evalueren
1. De student is in staat om een probleemstelling te formuleren en tot onderzoeksvragen en deelvragen te komen.	4. De student kan op mediumafhankelijke concepten reflecteren vanuit een beroepskader.	7. De student kan het concept operationaliseren op basis van zelfgekozen middelen binnen de randvoorwaarden die zijn verkregen uit het eigen onderzoek.	10. De student is in staat om relevante evaluatiemethoden in verschillende fasen van het proces toe te passen.
2. De student is in staat binnen een complexe context, op basis van een onderzoeksvraag een onderzoeksopzet te maken, uit te voeren en te verantwoorden.	5. De student is in staat om, op basis van het eigen onderzoek, een onderscheidend, mediumafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.	8. De student kan op basis van de operationalisatie, de visualisatie en art direction het concept vormgeven binnen de randvoorwaarden van het onderzoek.	11. De student is in staat om de resultaten van de evaluatie te bekritisieren.
3. De student is in staat de resultaten van het onderzoek te communiceren, te verantwoorden en te reflecteren op het proces.	6. De student is in staat volgens een creatief proces authentieke en onderscheidende totaaloplossingen te bedenken voor unieke vragen, ideeën en problemen.	9. De student kan de middelen binnen het concept realiseren, waarmee een evaluatie kan plaatsvinden.	

Tabel 1. De competenties van CMD Utrecht, beschreven op niveau 3

Positionering

De verschillende CMD-opleidingen in het land kennen allemaal een eigen positionering. De opleiding van de Hogeschool Utrecht kiest voor "een inkleuring rond mensgericht ontwerpen vanuit een mediumafhankelijke crossmediale benadering", zoals de opleiding dat in de Kritische Reflectie formuleert. Daarmee wil de opleiding nadruk leggen op de eerdergenoemde pijlers Humanities en Design. Het panel ziet met name in Humanities een invalshoek waarmee de opleiding zich kan onderscheiden ten opzichte van de andere CMD-opleidingen en waarmee zij een eigen profilering kan creëren. Tijdens de verschillende gesprekken die het panel voerde, werd humanities geconcretiseerd met termen als 'de gebruiker centraal stellen' en 'gebruik maken van persuasieve technologies'. Dit zijn gebruikelijke kaders en termen voor een CMD-opleiding, maar het panel is van oordeel dat het bij humanities juist veel meer gaat om culturele ervaring en reflectie op het gebruik van design vanuit cultureel en sociaal maatschappelijk perspectief. Het panel moedigt de opleiding dan ook van harte aan om de profilering scherper te krijgen.

Het panel ziet de keuze voor design en humanities als een vat vol kansen. Deze keuze biedt de opleiding de kans om 'de menswetenschappen', de wat minder benadrukte poot in het landelijk profiel, verder te ontwikkelen en een duidelijkere positie te geven binnen het domein CMD. Het panel onderschrijft dat Utrecht hiervoor een goede omgeving is, gezien de aanwezigheid van andere kennisinstellingen zoals de Universiteit Utrecht en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, waarbinnen de menswetenschappen ook goed zijn vertegenwoordigd in relatie tot media. Hiernaast kan de opleiding, als zij haar positionering goed weet uit te werken, een belangrijke en waardevolle bijdrage leveren aan het vakgebied, waar ook de beroepspraktijk van kan profiteren, zo verwacht het panel.

Vanuit dit oogpunt sluit de designbenadering van humanities naadloos aan op de huidige ontwikkelingen, zo constateert het panel. Voorwaarde is echter wel dat de positionering en het profiel ook werkelijk doordacht en uitgewerkt worden en niet alleen als uithangbord dienen. Hierin moet de opleiding nog stappen maken. De opleiding heeft het panel nog niet voldoende duidelijk kunnen maken wat zij precies onder humanities verstaat. Een goede definitie van hetgeen de opleiding verstaat onder humanities en design, is een goed startpunt in het aanscherpen van de eigen positionering.

Het panel ziet dat de opleiding nog zoekende is naar de exacte invulling van haar positionering. Dit toont zich onder andere in een nog onvoldoende zichtbare doorvertaling van de positionering naar de competenties en de eigen BoKS, zo constateert het panel. Deze doorvertaling moet niet (alleen) plaatsvinden op het niveau van de vakken en inhoudelijke leerlijnen, maar dient als grondhouding in alle onderdelen van de opleiding aanwezig te zijn.

Het panel wil de opleiding aanmoedigen om een gefundeerd standpunt in te nemen en dit te verbinden met de praktijk van ontwerpen. Dit standpunt dient verder te gaan dan 'een menselijke benadering van design' of 'mensgericht ontwerpen', zoals het nu wordt genoemd. Doet de opleiding beide goed – een intellectuele onderbouwing en uitwerking en verbinding hiervan met de praktijk – dan heeft zij goud in handen en kan zij trendsettend worden binnen het domein, zo is de beoordeling van het panel. Samenwerking met andere Utrechtse onderwijsinstellingen zoals de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (design) en de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht (humanities) kan de opleiding nog meer 'winst' opleveren, zo verwacht het panel.

Onderzoek

Eén van de vier beroepsspecifieke competenties van de opleiding CMD is 'onderzoeken en begrijpen'. Deze competentie heeft de opleiding uitgewerkt op drie beheersingsniveaus. De student werkt gedurende zijn studie toe naar beheersing van deze competentie op het hoogste niveau (niveau 3). De competentie 'Onderzoeken en begrijpen' staat echter niet op zich. Zij is verbonden met de andere competenties 'Conceptualiseren', 'Verbeelden en realiseren' en 'Evalueren', die worden gevoed door onderzoek. Zo wordt een student bijvoorbeeld geacht om zich, bij het ontwikkelen van een ontwerp, te baseren op gedegen doelgroeponderzoek (research for design). Het panel hoort en ziet dat onderzoeken, onderbouwen en verantwoorden een prominente plek hebben binnen de opleiding. Het zit in het DNA van de opleiding, zo is zijn conclusie.

Internationaal perspectief

Het International Network Communication & Multimedia Design (INCMD) heeft in 2013 (nieuwe versies van) de Body of Knowledge and Skills en het Beroeps- en Competentieprofiel CMD opgesteld. Alhoewel de naam anders doet vermoeden, zijn alleen Nederlandse CMD-opleidingen vertegenwoordigd in het INCMD. Dit neemt niet weg dat in zowel de BoKS als het Beroeps- en Competentieprofiel wordt gesproken over internationalisering en internationale trends. Een vertaling naar de competenties vindt echter, zowel op INCMD- als op HU-niveau, niet expliciet plaats.

De generieke competentie 'inter- en multidisciplinair samenwerken' heeft een internationale dimensie in zich. In het Beroeps- en Competentieprofiel CMD van het INCMD houdt deze competentie in: 'De CMD'er is in staat om samen te werken in een multidisciplinaire, multiculturele en/of internationale omgeving, waarbij hij verschillende vakgebieden weet te verbinden'. Het panel heeft dit echter niet uitgewerkt teruggevonden in de competentiematrix van de opleiding zelf.

Kijkend naar de beoogde eindkwalificaties, komt het panel tot de conclusie dat de opleiding een beperkte internationale oriëntatie kent. Uitwisselingsprogramma's met buitenlandse partnerinstellingen, partnerships en aansluiting bij het Europese CARPE netwerk zorgen er echter wel voor dat de opleiding feeling heeft en houdt met internationale ontwikkelingen. Daarnaast heeft de opleiding voldoende internationale literatuur verwerkt in de opleiding om te zorgen voor een internationale oriëntatie in het programma (zie verder standaard 2).

Validatie van het opleidingsprofiel

Door haar deelname aan het INCMD is Hogeschool Utrecht nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van het landelijke Beroeps- en Competentieprofiel Communication & Multimedia Design' en de 'CMD Body of Knowledge and Skills'. De beroepenveldcommissies van de verschillende CMD-opleidingen spelen een belangrijke rol in het actueel houden van het landelijk competentieprofiel. De beroepenveldcommissie van het INCMD komt twee keer per jaar bij elkaar om te spreken over de ontwikkelingen in het vakgebied in relatie tot het beroeps- en competentieprofiel. Ook adviseert de eigen beroepenveldcommissie de Utrechtse opleiding over de invulling van haar eigen competentieprofiel, waarmee het voor het panel duidelijk is dat de opleiding er, met input van het werkveld, voor zorgt dat het opleidingsprofiel actueel is en blijft.

Weging en Oordeel

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie van voldoende niveau. De opleiding heeft haar competenties afgeleid van het landelijk profiel, dat de Dublin Descriptoren afdekt.

De positionering van de opleiding CMD van de Hogeschool Utrecht is nog pril. De keuze van de opleiding voor design en humanities, is in het landelijk veld zonder meer verdedigbaar, actueel en biedt de opleiding veel kansen, zo is het panel van mening. Niettemin ziet het panel dat de opleiding nog bezig is met de exacte invulling van deze positionering. Met name op het gebied van humanities moet deze invulling nog verder vorm krijgen. De doorvertaling van de positionering naar de competenties moet nog een slag krijgen en kan verder geconcretiseerd worden.

Het panel constateert dat de opleiding aspecten als internationalisering en multimedialiteit in relatie tot technologie en interactie nog verder moet uitwerken. De plannen die de opleiding hiertoe inmiddels heeft geschreven, bieden het panel vertrouwen in een goed vervolg.

De opleiding beschikt over een solide basis. De profilering en de doorvertaling naar de competenties moet nog worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Het panel komt daarmee voor standaard 1 tot een voldoende.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Onderwijsprogramma en samenhang

De vierjarige bacheloropleiding CMD bestaat uit vier leerjaren met elk 4 blokken van 10 weken. uit acht semesters van twintig weken. Elke periode of elk semester voeren de studenten een project uit en volgen zij lessen die gerelateerd zijn aan de uitvoering van het project (zie tabel 2).

Jaar 1	Periode A Thema: Crossmedia	Periode B Thema: Audiovisual Communication	Periode C Thema: Print	Periode D Thema: Interaction Design
Jaar 2	Semester 3		Semester 4	
Jaar 3	Semester 5 Stage, minor of specialisatie		Semester 6 Stage, minor of specialisatie	
Jaar 4	Semester 7 Minor of specialisatie		Semester 8 Afstuderen	

Tabel 2. Programma overzicht CMD Hogeschool Utrecht

Nieuwe studenten starten in de allereerste periode van hun studie met een blok dat in het teken staat van crossmediaal ontwerpen. Het crossmediaal ontwerpen vormt de kern van de opleiding CMD. In de drie perioden die daarna volgen komen de belangrijkste media aan de orde: audiovisueel, print en interaction.

Tijdens de lessen verzamelen studenten de kennis en vaardigheden die hen voorbereiden op de uitvoering van projecten. Het curriculum is opgebouwd aan de hand van drie leerlijnen: (i) de conceptuele leerlijn, (ii) de vaardighedenleerlijn en (iii) de integrale leerlijn. Naarmate de opleiding vordert, wordt de integrale leerlijn steeds belangrijker. In deze leerlijn moeten studenten aantonen zowel over de benodigde theorie als over de benodigde vaardigheden te beschikken, en deze ook te kunnen combineren met als eindresultaat een bruikbaar ontwerp. De integrale leerlijn is een afspiegeling van de praktijk.

Horizontale samenhang

Het panel is van mening dat het onderwijsprogramma goed is gestructureerd en het studenten de gelegenheid biedt om de competenties gedurende hun studie op het vereiste niveau te bereiken. De horizontale samenhang binnen het programma toont zich in de manier waarop de verschillende perioden en semesters zijn opgezet.

In het eerste jaar bestaat elke periode uit vier onderdelen: production, creative, theory en project. Zo moeten studenten in de vierde periode, met als thema Interaction Design, aan de slag met computertalen als html en css en maken zij een begin met jQuery en Adobe Edge (production). Hiernaast bouwen de studenten een portfolio op met ontwerpen op basis van een verstrekte opdracht, waarbij zij laten zien dat zij feedback van docenten en medestudenten verwerken in de volgende fase van het ontwerp (creative).

Verder volgen de studenten colleges waarbij zij theorie tot zich nemen met betrekking tot interaction design en een ontwerpopdracht krijgen op basis van een case (theory). Tevens onderdeel van deze periode is een project waarbij studenten in groepjes van drie, met elk een eigen rol, een app ontwikkelen (project).

De verschillende onderdelen (production, creative, theory en project) binnen een periode hangen in grote mate met elkaar samen. Bijvoorbeeld, de allereerste periode van de opleiding staat in het teken van crossmedia. De studenten krijgen college over de theorie rondom crossmedia en crossmedia design. Daarnaast moeten de studenten gedurende deze periode een project uitvoeren dat eveneens is toegespitst op crossmediaal ontwerpen. Het panel zag de presentatie van een eerstejaarsstudent die de opdracht had gekregen om te experimenteren met het maken van vlekken. Hij gebruikte een plastic zakje en bleekmiddel om op gekleurd papier een vlekkenpatroon te maken. Vervolgens heeft hij dit patroon voorgesteld als een landkaart, waarin hij door middel van elektronica, contactpunten heeft gemaakt. Dit biedt toeschouwers de mogelijkheid om met een contactpen bepaalde punten op de kaart aan te raken en daarmee een filmpje te starten. Dit Youtube filmpje, waarin wordt uitgelegd op welke manier je zelf een vlekkenkaart kunt maken, is eveneens door de student zelf gemaakt. Het panel is onder de indruk van de opzet van het project en de wijze waarop studenten aan het begin van hun studie direct kennis maken met de inzet van verschillende creatieve communicatiemiddelen.

Verticale samenhang

De verticale samenhang binnen het onderwijsprogramma toont zich in eerste instantie vanuit de competentie die studenten gedurende hun studie op steeds hoger niveau moeten beheersen (tabel 3), zowel qua verantwoordelijkheid als qua creativiteit en kwaliteit.

Een mooi voorbeeld is het project Nieuwe Dingen Doen, dat behoort tot de afstudeereenheid. Tijdens dit project moeten studenten aantonen de competenties te beheersen op eindniveau (niveau 3). Waar ze in voorgaande projecten kaders kregen waarbinnen een opdracht moest worden uitgevoerd, is in dit project alle ruimte voor eigen invulling en creativiteit met inachtneming van de wensen en eisen van de externe opdrachtgever.

Competentie: Conceptualiseren		
Niveau	Omschrijving van de competentieniveaus	Opleidingsfase
1	<p>B.1.1. De student kan conceptideeën communiceren</p> <p>B.2.1. De student is in staat om onder begeleiding, binnen een gegeven context een onderscheidend, mediaonafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.1. De student is in staat door middel van een creatief proces oplossingen te bedenken die onderscheidend en vernieuwend zijn.</p>	Jaar 1
2	<p>B.1.2. De student kan mediumonafhankelijke concepten communiceren en onderbouwen op basis van onderzoeksresultaten.</p> <p>B.2.2. De student is in staat om zelfstandig, binnen een gegeven context, een onderscheidend, mediumonafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.2. De student kan een creatief proces aansturen en oplossingen bedenken voor vragen, ideeën en problemen.</p>	Jaar 1 Jaar 2 Jaar 3
3	<p>B.1.3. De student kan op mediumonafhankelijke concepten reflecteren vanuit een beroepskader.</p> <p>B.2.3. De student is in staat om, op basis van het eigen onderzoek, een onderscheidend, mediumonafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.3. De student is in staat volgens een creatief proces authentieke en onderscheidende totaaloplossingen te bedenken voor unieke vragen, ideeën en problemen.</p>	Jaar 3 Jaar 4

Tabel 3. Competentieniveaus van Conceptualiseren

De verticale samenhang blijkt niet alleen uit het toenemende competentieniveau, maar het is bovendien zichtbaar in de inhoud van het programma. Zo wordt in periode C van het eerste jaar het thema Print behandeld, waarna de studenten in het tweede jaar hierop voortborduren met het vak Magazine. Ditzelfde geldt voor bijvoorbeeld het tweedejaars vak User Experience Design dat in het derde jaar verder wordt uitgediept onder de naam Researching for UX.

Profilering

Zoals bij standaard 1 besproken, richt de Utrechtse CMD-opleiding zich op mensgericht ontwerpen en werkt zij met name vanuit de pijlers design en humanities. Het panel constateerde al eerder dat de betekenis en invulling van met name het begrip humanities nog niet is uitgekristalliseerd.

Het programma bekijkend, ziet het panel dat de mensgerichte benadering sterk in het programma is verweven. Het uitgangspunt van de opleiding is 'user first'. Pas nadat er onderzoek is uitgevoerd naar de doelgroep, wordt de mediumkeuze gemaakt en de te gebruiken techniek bepaald. Met theorievakken als User Experience Design en Researching for UX leren studenten waarop zij moeten letten bij de ontwikkeling van hun ontwerpen.

Ondanks dat het begrip humanities door de opleiding nog niet expliciet is gedefinieerd, zijn elementen ervan in de opleiding duidelijk zichtbaar. Zo plaatst de opleiding vakken als psychologie, filosofie en ethiek onder de noemer humanities. In het eerste jaar moeten studenten een portret van elkaar maken. Jaar 2 heeft als signatuur ethiek. Studenten zoeken uit hoe zij zich verhouden tot bepaalde thema's met vragen als 'wie ben ik als designer?' en 'waar sta ik als designer?'. Hiervoor moeten zij onder andere gebruik maken van het gedachtengoed van een aantal filosofen. Ook krijgen de studenten bijvoorbeeld de vraag voorgelegd welke rol zij hebben als designer van een iPhone, die afgaat tijdens een concert, waardoor de band het concert stillegt. Wiens schuld is dat? En tot hoever gaat jouw verantwoordelijkheid als designer van die iPhone? Verder moeten studenten in jaar 2, in het kader van User Experience Design onderzoek doen naar de levensstijl van mensen in plaats van alleen naar hun computergedrag. Hiernaast voeren studenten in dit jaar een opdracht uit die gaat over de grens tussen leven en dood. Ook worden er door de studenten media analyses uitgevoerd die bijvoorbeeld gaan over privacy. Een ander element van humanities is reflectie. De opleiding besteedt hieraan veel aandacht, onder andere aan de hand van het reflectiemodel van Korthagen. Verder heeft de opleiding, in samenwerking met het lectoraat Crossmediale communicatie in het publieke domein, een gedragswetenschappelijk model ontwikkeld dat voor designers goed werkbaar is.

Het panel komt, mede op basis van een aantal door studenten gepresenteerde projecten, tot de conclusie dat de opleiding erin slaagt om design en humanities op een effectieve wijze met elkaar te verbinden en te verwerken in het onderwijsprogramma. In de praktijk blijkt de profilering concreter te zijn uitgewerkt dan het op papier deed vermoeden. Het panel is dan ook aangenaam verrast door de mooie voorbeelden die het heeft gezien en waarover het heeft gehoord.

De opleiding hanteert, zoals zij dat zelf noemt, een mediumafhankelijke en crossmediale benadering. Het mediumafhankelijke komt aan het begin van de studie direct naar voren door de vier thema's van het eerste jaar (crossmedia, audiovisueel, print en interaction design). De studenten werken niet alleen aan hippe apps en websites, maar leren ook een magazine te maken en video's te monteren. De studenten noemen een mooi voorbeeld van een opdracht waarin zij een masteropleiding onder veertigplussers moesten promoten. Hiervoor hebben zij een onderzoek uitgevoerd onder de doelgroep en kwamen zij tot de conclusie dat een app of website helemaal niet de juiste manier is om een masteropleiding onder de aandacht te brengen bij veertigplussers. Uit het onderzoek bleek dat de koffieautomaat een plek is waar zij allemaal een paar keer per dag komen.

Daarom heeft de groep een wikkel voor koffiebekertjes ontworpen, waarop de masteropleiding werd gepromoot. Het panel vindt dit een mooi voorbeeld van gedegen onderzoek en een creatief en op de doelgroep afgestemd ontwerp.

Tijdens de audit heeft het panel verschillende producten bekeken. Een aantal van deze producten bestond uit niet-hybride vormen van interactie en uit in concept beschreven ontwerpen. Het panel heeft relatief weinig prototypes of proof of concepts gezien, anders dan webtechnische ontwerpen. Binnen een opleiding als CMD hangt het conceptuele sterk samen met technologie die wordt vertaald in multimedialiteit en (hybride) interactiviteit. Naar de mening van het panel moeten deze gerealiseerd worden in concrete producten (eindproducten, prototypes), want anders ontbreekt de proof of concept.

Naar aanleiding van deze constatering wil het panel de opleiding dan ook meegeven voldoende aandacht te (blijven) besteden aan multimedialiteit en interactieve medialiteit, waarbij de virtuele en de reële wereld in elkaar overvloeien met gebruikmaking van bijvoorbeeld tangibles en sensoren en deze vast te leggen in prototypes en proof of concepts.

Actualiteit van het curriculum

Om ervoor te zorgen dat het onderwijsprogramma actueel blijft en aansluit bij de eisen en wensen vanuit de praktijk, maakt de opleiding gebruik van verschillende mechanismen. Allereerst heeft zij een curriculumcommissie ingesteld die de inhoud en vormgeving van het onderwijsprogramma evalueert en indien nodig bijstuurt. Onlangs heeft de curriculumcommissie een analyse uitgevoerd, wat heeft geleid tot een plan van aanpak om zowel op korte als lange termijn een aantal zaken te wijzigen. Eén van de doelen is meer nadruk te leggen op onderzoeksvaardigheden en de samenwerking met het lectoraat te versterken.

Verder levert ook 'de buitenwereld' een bijdrage aan het actueel houden van het curriculum, zo is de constatering van het panel. Zo heeft de opleiding een beroepenveldcommissie ingesteld die twee of drie keer per jaar bij elkaar komt om met elkaar te bespreken wat afgestudeerde CMD'ers voor bagage moeten meekrijgen van de opleiding om in de praktijk aan de slag te kunnen. Ook spreken docenten met opdrachtgevers en stageverlenende bedrijven over de kennis en kunde van de studenten. Hiernaast nodigt de opleiding met enige regelmaat gastsprekers uit die hun kijk op het vakgebied aan de studenten presenteren. Bovendien krijgen studenten al vroeg in de opleiding te maken met echte opdrachtgevers. Dit betekent dat zij opdrachten krijgen die spelen in de praktijk. Wat volgens de mening van het panel tevens een sterk punt van de opleiding is, is dat alle nieuw aan te trekken docenten naast een aanstelling bij de Hogeschool Utrecht ook in de beroepspraktijk actief moeten zijn om zo het contact met het werkveld te behouden.

Praktijkgerichtheid

Tijdens de audit heeft het panel producten van studenten bekeken. De kwaliteit van de producten die werden getoond is voldoende. Het panel heeft geconstateerd dat studenten vanaf jaar één het hele proces, van onderzoek, naar ontwerp, naar realisatie en uiteindelijk reflectie, elk project weer helemaal doorlopen. Hiermee bouwen de studenten een routine op die zij de rest van hun werkzame leven kunnen benutten. Het panel is met name lovend over de onderzoeksvaardigheden, de argumentatie en de reflectieve vaardigheden van de studenten.

Doordat studenten vanaf het tweede jaar werken met opdrachtgevers uit de praktijk, worden zij extra uitgedaagd om goede prestaties te leveren. Mooi vindt het panel het project waarbij studenten van verschillende opleidingen met elkaar, elk vanuit hun eigen vakgebied, een product ontwerpen. De studenten doen op deze manier ervaring op met het werken in multidisciplinaire teams, iets wat de studenten na hun afstuderen in de praktijk ook regelmatig tegen zullen komen. De werkveldvertegenwoordigers geven aan dat de studenten wat hen betreft nog iets meer business skills mogen ontwikkelen.

Specialisaties, minor en stage

In jaar drie gaan de studenten zich specialiseren. Zoals uit tabel 2 al duidelijk werd, hebben studenten de mogelijkheid om hun specialisatie, minor en stage naar eigen inzicht in te richten, zowel naar onderwerp als naar volgorde. De opleiding biedt studenten vier specialisaties aan: (i) Concept Design, (ii) Content Design, (iii) User Experience Design en (iv) Visual Design. De specialisaties hebben allemaal dezelfde cursusopbouw. Naast deze vier specialisaties, die de opleiding zelf aanbiedt, is het tevens mogelijk te kiezen voor de richting Creative Industries. Deze richting wordt aangeboden in samenwerking met andere opleidingen en faculteiten en bereidt de student voor op een rol als zelfstandige in de Creative Industry.

Studenten die zich verder willen verdiepen in de onderwerpen van de eigen opleiding kunnen hiertoe een tweede specialisatie volgen in de minorruimte. Studenten die zich liever verbreden kunnen kiezen voor een minor die wordt aangeboden door een andere opleiding en/of onderwijsinstelling.

Onderzoek

Eén van de kenniscentra van de Hogeschool Utrecht is gericht op crossmedialiteit. Dit kenniscentrum bestaat uit drie lectoraten, te weten Crossmediale Communicatie in het Publieke Domein, Crossmedia Business en Crossmediale Kwaliteitsjournalistiek. Aan elk lectoraat is een docentverbinder gekoppeld. Deze persoon moet er onder meer voor zorgen dat (de resultaten van) het onderzoek dat wordt uitgevoerd binnen een lectoraat, zijn plek krijgt in het onderwijs. Zij bekijken bij een RAAK-aanvraag bijvoorbeeld welke opleiding het beste aansluit bij het project en voeren een gesprek met de betreffende opleiding. In de ogen van het panel is de docentverbinder een interessante en nuttige functie, die een bijdrage kan leveren aan de koppeling van onderwijs en onderzoek. Naast de docentverbinder zijn er tevens bij elk van de drie lectoraten een aantal docenten van de CMD-opleiding betrokken.

Het lectoraat is tevens de organisator van een aantal onderzoeken en projecten waarin studenten participeren, zoals de studentenbattles. Hierbij moeten studenten in een korte periode (pressure cooker) oplossingen ontwerpen voor vraagstukken die zijn ingediend door de beroepspraktijk.

In 2013 is het Centre of Expertise (CoE) Creative Industry bij de Hogeschool Utrecht gestart. Het CoE is ondergebracht bij de Faculteit Communicatie en Journalistiek. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de samenwerking tussen de opleiding CMD en het Centre of Expertise vormgegeven gaat worden, zo maakt de commissie op uit het gesprek met de docenten en een lector. Men verkeert nog in een verkennende fase als het gaat om de toegevoegde waarde die het CoE Creatieve Industry moet gaan opleveren voor de opleiding en de manier waarop dat gestalte moet krijgen.

In het programma zoals het panel dat heeft gezien, is de onderzoekscomponent niet in één oogopslag zichtbaar. Niettemin is het panel gebleken dat de studenten beschikken over een flinke en gedegen portie onderzoeksvaardigheden. Het panel constateert dat onderzoek integraal onderdeel uitmaakt van elke opdracht die de studenten, vanaf het allereerste begin van hun studie, moeten uitvoeren. Ook de studenten zelf geven aan dat elk project bestaat uit de componenten onderzoek-concept-uitvoering. Zij vertellen dat er op wordt gehamerd dat zij alles altijd beargumenteren met deskresearch en doelgroeponderzoek. Dit ziet het panel terug in de werkstukken van de studenten en het is hierover bijzonder positief. Ditzelfde geldt voor partners en opdrachtgevers van de CMD-opleiding. Ook zij laten lovende kritieken horen over de Utrechtse opleiding.

Internationale component

Op dit moment, zo constateert het panel, is de internationale component in de Utrechtse CMD-opleiding nog enigszins beperkt. In het tweede jaar worden de vakken Motion Graphics en Project Design aangeboden in het Engels, wat het mogelijk maakt om internationale studenten tot deze cursussen toe te laten. Ook de specialisaties Concept Design en Visual Design worden volledig in het Engels verzorgd. Dit maakt het mogelijk om exchange-programma's aan te bieden aan studenten. De afgelopen twee jaar hebben veertien studenten van CMD Utrecht gebruik gemaakt van de mogelijkheid om via een uitwisselingsprogramma in het buitenland onderwijs te volgen. Hetzelfde aantal studenten heeft zijn of haar stage in het buitenland gedaan. Verder werkt de opleiding samen met een aantal buitenlandse collega-instellingen in het kader van een Erasmus-project. Bij dit project zijn vijf studenten en een docent van de HU betrokken. En in het najaar 2013 is een groep van 21 studenten op studiereis naar Japan geweest in het kader van het excellentieprogramma dat zij volgen.

De genoemde getallen zijn een mooi begin, maar de internationale component kan en moet de komende jaren meer aandacht krijgen, zo is het panel van mening. De opleiding hecht zelf ook waarde aan het vergroten van de internationale component. Het panel zag een conceptversie van een document over internationalisering. De opleiding schetst hierin haar ambities op het gebied van internationalisering en stelt doelen voor 2015. Zij wil studenten die daarin geïnteresseerd zijn de mogelijkheid bieden om kennis, vaardigheden en ervaring op te doen op het gebied van internationale samenwerking, onderzoek en innovaties binnen het eigen domein.

Een aantal te ondernemen acties zijn:

- De opleiding is voornemens het curriculum te internationaliseren door 30% Engelstalige literatuur voor te schrijven en ook 30% van de gebruikte cases in lessen en opdrachten een internationaal karakter te geven.
- Vanaf het schooljaar 2014/2015 gaan minimaal vier docenten een samenwerking aan met een buitenlandse onderwijsinstelling. Zij volgen daar bijvoorbeeld een workshop, geven er les of werken samen in een project.
- De opleiding wil de mogelijkheden voor studenten om naar het buitenland te gaan, verruimen.
- Een ander idee is om gebruik te gaan maken van COIL, Collaborative Online International Learning, waarbij studenten uit verschillende landen bij elkaar in een digitaal leslokaal zitten en opdrachten met elkaar maken.

De ideeën die de opleiding heeft om de opleiding een meer internationaal karakter te geven, spreken het panel aan. De SMART geformuleerde doelstellingen geven de opleiding sturing en brengen haar, bij realisatie ervan, een grote stap verder op het gebied van internationalisering.

Faciliteiten

Als onderdeel van de audit heeft een aantal panelleden een rondleiding door de hogeschool gekregen, langs de ruimten die met name van belang zijn voor de CMD-studenten. De panelleden hebben een bezoek gebracht aan de mediatheek. De mediatheek heeft naast een fysieke bibliotheek, waar de standaardwerken voor het vakgebied fysiek beschikbaar zijn, ook de beschikking over een aanzienlijk aantal digitale databanken waar studenten online artikelen uit kranten en (wetenschappelijke) tijdschriften kunnen opzoeken.

De opleiding CMD van de Hogeschool Utrecht kan gebruik maken van een flink aantal computerruimten, collegezalen en klaslokalen. De studenten geven aan dat zij soms te maken hebben met gaten in hun rooster, vanwege een gebrek aan lokalen.

Alle CMD-studenten moeten voor de start van hun studie een laptop aanschaffen met daarop de benodigde Adobe software. Op verschillende plekken in het gebouw, waaronder klaslokalen en zithoeken, zijn extra stekkerdozen aangebracht zodat studenten hun laptop daarop aan kunnen sluiten. Er is een WiFi-verbinding aanwezig, zodat studenten door het gebouw heen gebruik kunnen maken van internet. Tijdens een rondleiding door het onderwijsgebouw heeft het panel gezien dat er ruim voldoende werkplekken voor studenten beschikbaar zijn. Wat wel opvalt, is dat veel studenten bij elkaar clusteren in een aantal ruimten, waardoor in sommige gedeeltes van het gebouw het heel druk is en in andere relatief rustig.

De Faculteit Communicatie en Journalistiek beschikt over twee opnamestudio's voor video/tv-materiaal. Deze studio's worden met name gebruikt door studenten van de opleiding Journalistiek, maar zijn ook beschikbaar voor studenten CMD. Het panel is onder de indruk van de *green screen ruimte*, die studenten kunnen reserveren via de docent van het vak waarvoor ze de ruimte willen gebruiken. Daarnaast is er voor het bewerken van videobeelden een videobewerkingskamer aanwezig. De Faculteit Communicatie en Journalistiek heeft de beschikking over ruim 140 camera's in drie kwaliteitsklassen. Studenten kunnen deze camera's reserveren.

In het gebouw is een ruimte beschikbaar die 'concept space' wordt genoemd. Dit is een kamer waar studenten en/of docenten met elkaar kunnen brainstormen en tekenen. In de kamer is bijvoorbeeld tekenmateriaal aanwezig, evenals een groot tv-scherm.

Het panel constateert dat de benodigde faciliteiten aanwezig zijn om het onderwijsprogramma tot uitvoering te brengen. De benodigde creatief technologische faciliteiten zijn in huis om de studenten producten en diensten te laten ontwerpen. Ruimtes die inspireren en aanzetten tot creativiteit, worden door het panel enigszins gemist. Het panel raadt de opleiding aan na te denken over de inrichting van een ruimte waarin studenten 'vies' kunnen worden. Hiermee doelt het panel op een ruimte die studenten de gelegenheid biedt om bijvoorbeeld hout te bewerken, te solderen en ontwerpen te realiseren, anders dan via bewerkingsprogramma's op de computer.

Volgend jaar verhuist de opleiding naar een tijdelijk pand om vervolgens in september 2017 naar een nieuw pand te gaan, dat nu in aanbouw is. Dit gebouw bevindt zich vlak bij de huidige locatie en zal straks ook de vestigingsplaats worden van de Faculteit Natuur en Techniek. Wellicht dat in deze verhuizing mogelijkheden liggen om niet-computer gerelateerde ontwerpruimten te realiseren.

Informatievoorziening

De opleiding communiceert via verschillende kanalen met de studenten. De studenten zijn over het algemeen tevreden met de manier waarop dit gebeurt. Als zij op zoek zijn naar vakinformatie dan gaan ze naar sharepoint.hu.nl. Hier is veel informatie te vinden, maar soms zijn studenten wel lang bezig om de juiste informatie te vinden, zo geven zij zelf aan. Belangrijke informatie over tentamens etc. wordt via e-mail aan de studenten verzonden.

Instroom, intake en studiebegeleiding

Sinds 2010 kent de opleiding een numerus fixus van 240 studenten. Studenten die geïnteresseerd zijn in de opleiding, kunnen naar een meeloopdag komen om te ervaren hoe de opleiding is. Uit de statistieken blijkt dat studenten die meedoen aan zo'n meeloopdag, gemiddeld meer studiesucces hebben.

Sinds het studiejaar 2012/2013 voert de opleiding intake-assessments uit. Ook dit is erop gericht de rendementscijfers te verbeteren. Tijdens zo'n assessment vult de aankomende student direct bij inschrijving een aantal online tests in, die de studieloopbaanbegeleider kan gebruiken in het begeleiden van de student. Hierbij gaat het onder andere om persoonlijke kenmerken, motivatie, leerstijl en competenties.

In jaar 1 en 2 worden studenten ingedeeld in een klas met een eigen studieloopbaanbegeleider. In die eerste twee jaar hebben de studenten elke periode/semester een bespreking met hun SLB'er. De twee jaar erna zijn er geen vaste gespreksmomenten en is het veel meer aan de student zelf om het initiatief te nemen voor een SLB-gesprek als daar wat hem betreft aanleiding toe is. Dit kan bijvoorbeeld zijn als de student met iemand wil praten over de te maken keuzes in de specialisatie en minoren. De studenten vinden dit een fijn principe dat past bij de groter wordende eigen verantwoordelijkheid gedurende de studie. Daarbij geven ze aan dat als ze vragen om een SLB-gesprek, de docenten snel beschikbaar zijn.

De opleiding heeft er zeer bewust voor gekozen om aan de studieloopbaanbegeleiding geen studiepunten toe te kennen. Zij ziet SLB als een faciliteit, waar geen verplichte opdrachten aan zijn gekoppeld en dus ook geen studiepunten mee verdiend kunnen worden. De studenten zijn positief over deze insteek van SLB.

De opleiding stuurt steeds nadrukkelijker op rendementcijfers. Het panel zag in de rendementcijfers een hoger uitvalpercentage dat door het management goed verklaard kon worden. Het programma in het eerste jaar is iets verzwaard, zodat studenten met een 'verkeerde studiehouding' of studenten met onvoldoende kwaliteit al in het eerste jaar uitvallen, in plaats van pas later in studie. Dit is zowel voor de studenten als voor de opleiding beter, is de gedachte van de opleiding en daar is het panel het mee eens.

De opleiding heeft zojuist haar eerste afgestudeerden afgeleverd, dus echte langstudeerders kent zij nog niet. Wel zijn er enkele studenten met studievertraging. Deze studenten worden gekoppeld aan één van de drie daartoe aangewezen docenten. Deze studenten worden extra in de gaten gehouden en gemotiveerd in de hoop langstuderen en/of uitval te voorkomen.

Opleidingscommissie

CMD Utrecht heeft een eigen opleidingscommissie, die tien keer per jaar bij elkaar komt. De commissie behartigt de belangen van de studenten, onder andere door te spreken met de klassenvertegenwoordigers en hen te vragen naar zaken die spelen. Deze zaken kaart de opleidingscommissie aan bij bijvoorbeeld de jaarcoördinator. Tijdens de audit heeft het panel gesproken met (oud) leden van de opleidingscommissie. Het panel concludeert dat zij hun taak zeer serieus nemen en ook mooie resultaten boeken in samenwerking met de docenten.

Studievereniging MAD

De opleiding CMD heeft een eigen studievereniging. Onder de naam MAD staan zij garant voor de organisatie van een aantal feesten en een skivakantie, maar daarnaast is zij ook op educatief vlak actief. Naast gastcolleges, organiseert zij ook 'Koffie en Kennis by MAD'. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen jongerejaars studenten vragen stellen aan ouderejaars.

Docenten

Het personeelsbeleid van de Faculteit Communicatie en Journalistiek ligt ten grondslag aan de personeelsopbouw van de opleiding CMD. In haar Meerjarenplan 2014-2016 heeft de faculteit een aantal doelen opgesteld. Deze doelen zijn doorvertaald in het Jaarplan van CMD. Wat betreft personeelsbeleid streeft de opleiding ernaar dat alle docenten een mastertitel hebben. Op dit moment beschikt 79% van de docenten hierover en volgt een vijftal docenten een masteropleiding. Verder heeft de opleiding één docent in dienst die reeds is gepromoveerd, is één docent hiermee bezig en hebben twee docenten hun promotieaanvraag ingediend.

Uit deze cijfers spreekt niet alleen het opleidingsniveau van de docenten, tevens laat het zien dat CMD beschikt over een ambitieus en gedreven docententeam. Diezelfde conclusie trekt het panel naar aanleiding van het gesprek dat het met docenten voerde. Dit wordt bovendien nog eens bevestigd door de studenten, die met grote tevredenheid spreken over zowel de inhoudelijke als de onderwijskundige kwaliteit van de docenten. Overigens is ook 'de docent van het jaar' van de Hogeschool Utrecht afkomstig van de opleiding CMD.

Alle docenten dienen te beschikken over een onderwijsbevoegdheid. Hebben zij deze niet, dan moeten zij een didactische cursus volgen. Alleen als docenten in het bezit zijn van een masterdiploma komen zij in aanmerking voor een vast contract.

Het aannamebeleid van de opleiding is er verder op gericht docenten aan te trekken die een groot netwerk in het werkveld hebben. Nieuwe docenten wordt daarom alleen een parttime aanstelling aangeboden, er vanuit gaande dat zij in de overige tijd werkzaam zijn in de praktijk.

Jaarlijks wordt er een vlootshow uitgevoerd om de aanwezige deskundigheden en capaciteiten binnen het docentenkorps in beeld te brengen. Op basis van deze vlootshow wordt gekeken naar de mogelijke verlenging van tijdelijke contracten en het omzetten van tijdelijke contracten in vaste contracten.

Sinds kort werken de docententeams van CMD en Digitale Media en Communicatie (DMC) met elkaar samen. Dit betekent dat een aantal docenten voor beide opleidingen lessen verzorgt en/of lessen begeleidt.

Professionalisering

De docenten worden door de teamleiders en het management gestimuleerd om zich verder te scholen. Dit blijkt onder andere uit de ruimte die de docenten krijgen om een masteropleiding of PhD-traject te doorlopen. Hogeschoolbreed is het beleid dat docenten 10% van hun aanstellingstijd mogen besteden aan professionaliseringsactiviteiten. Dit kan gaan om een werkbezoek, het volgen van een cursus of een workshop of het bijwonen van een seminar. De opleiding organiseert daarnaast studiemiddagen voor het docentteam met thema's als toetsing, afstuderen, het formuleren van leerdoelen en het beoordelen van creatieve producten.

Weging en Oordeel

Het onderwijsprogramma is samenhangend en studeerbaar en stelt de studenten in staat om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De vakken staan ten dienste van de projecten, met een goede opbouw en evenwichtige stage-inzet. Er is een goede balans zichtbaar tussen theorie, praktijk en creativiteit, zo concludeert het panel. De opleiding zorgt er via verschillende mechanismen voor dat het programma zijn actualiteit behoudt en studenten een goede start kunnen maken op de arbeidsmarkt.

'De smaak van Utrecht' komt nadrukkelijk terug in het onderwijsprogramma en het panel zag enkele mooie voorbeeldprojecten waarin humanities en design samen komen. Naar de mening van het panel zou de opleiding nog wat meer aandacht kunnen besteden aan verschillende vormen van interactiviteit in een rijker mediaal landschap.

De studenten – evenals het werkveld – geven terug dat hen geleerd wordt om alles altijd vanuit onderzoek te beargumenteren. Elke opdracht bestaat uit de elementen onderzoek – concept, uitvoering en als laatste stap reflectie, zo zien ook de panelleden. De open en zelfkritische houding van de studenten wordt door het panel gewaardeerd.

De opleiding werkt samen met het Kenniscentrum Communicatie en Journalistiek. De functie van docentverbinder, verbinder tussen onderzoek en onderwijs, vindt het panel interessant. Er zijn een aantal mooie initiatieven vanuit de lectoraten waarvan studenten, docenten en het onderwijs kunnen profiteren, zoals de studentenbattles en de ondersteuning bij de opzet van minoren. De samenwerking met het Centre of Expertise Creative Industrie moet nog worden uitgewerkt.

Internationalisering is een onderwerp dat tot dusver nog niet zoveel aandacht heeft gekregen in deze jonge opleiding, zo constateert het panel. Het heeft wel een recentelijk opgesteld plan gezien dat de ambities van de opleiding op dit gebied verwoordt voor de periode tot 2015.

Het panel vindt dat dit plan er goed uitziet en verwacht dat de opleiding, als zij over zes jaar wederom wordt beoordeeld, bij realisatie van deze ambities grote stappen heeft gemaakt op het gebied van internationalisering.

Het panel vindt het docententeam gedreven, inhoudelijk deskundig en gekwalificeerd. De docenten staan met één been in het werkveld, wat getuigt van ontwikkeling en actualiteit. Ook onder de studenten is er grote tevredenheid over hun docenten. Scholing over thema's als toetsen en beoordelen, vindt structureel plaats.

De faciliteiten zijn voldoende, maar het panel mist in het gebouw ruimten en faciliteiten die aanzetten tot creativiteit. De verhuizing naar een nieuw en modern gebouw in september 2017 brengt hier mogelijk verandering in. De roosters zorgen voor lichte ontevredenheid bij de studenten. De informatievoorziening is voldoende, maar de overzichtelijkheid van Sharepoint verdient verdere aandacht.

De rendementen krijgen alle aandacht van het management. De studieloopbaanbegeleiding is goed geregeld en de opleiding stuurt nadrukkelijk op het voorkomen van studieuitval in latere jaren, zo stelt het panel vast.

Het panel kwam een aantal punten tegen die voldoen maar voor verbetering vatbaar zijn, zoals de weinig creativiteit uitstralende lesruimten en voorzieningen en de informatievoorziening via Sharepoint. Op een aantal andere, voor het panel zwaarder wegende onderdelen, is de opleiding sterk. Zo beschikt zij over een goed gestructureerd en samenhangend onderwijsprogramma, een docententeam met uitstekende inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteit, adequate studiebegeleiding en een stevige onderzoekscomponent. Dit tegen elkaar afwegend komt het panel tot een eindbeoordeling 'goed' voor standaard 2.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

In het document 'Toetsplan CMD 2013-2014' is geformuleerd wat de uitgangspunten en de procedures zijn bij het opstellen van toetsen. Het belangrijkste onderscheidende aspect in de toetsing van de opleiding CMD is de authenticiteit van de toets. Bij de keuze van de toetsvorm vormt de beroepspraktijk het uitgangspunt. Het panel vindt dit een legitiem uitgangspunt.

Aan de hand van een toetsmatrix maakt de opleiding inzichtelijk op welke manier de verschillende vakken en projecten worden getoetst, in welke week dit gebeurt, wat de weging van verschillende toetsen is, hoeveel studiepunten dit oplevert en welke competenties met de betreffende toets worden beoordeeld.

Validiteit, betrouwbaarheid en transparantie

Op verschillende manieren streeft de opleiding naar betrouwbare, valide en transparante toetsen en beoordelingen:

- De Onderwijs- en Examenregeling (OER) beschrijft op het hoogste niveau welke normen, regels en procedures er gelden ten aanzien van toetsing en examinering. In de cursushandleidingen vindt de student o.a. specifieke informatie over de wijze van toetsing op cursusniveau. De cursushandleiding vermeldt wat de leerdoelen van de cursus zijn, wat de cursusinhoud is, op welke manier er getoetst wordt, wat de beoordelingscriteria zijn en wat de cesuur is. De gevolgen van een onvoldoende zijn bekend en ook is duidelijk wat de herkansingsmogelijkheden zijn.
- Er wordt gebruik gemaakt van een mix aan toetsvormen, waarbij de toets past bij het onderwijs dat eraan vooraf ging. Er wordt onder andere getoetst aan de hand van cases, beroepsproducten, peer- en selfassessments, presentaties, beroepsproducten, schriftelijke toetsen en vaardigheidstoetsen.
- Competenties worden meermaals getoetst binnen het onderwijsprogramma, zodat zeker is dat de studenten ook daadwerkelijk alle competenties beheersen.
- Een toets wordt altijd door minimaal twee examinatoren ontwikkeld.
- De beoordeling van practica gebeurt op basis van het vierogenprincipe, evenals de beoordeling van toetsen die behoren tot de afstudeereenheid.
- Zijn er bij de beoordeling van een toets twijfels over het toe te kennen cijfer, dan wordt deze beoordeling in teamverband besproken.
- Docenten worden getraind in het construeren van toetsen. Zo is in najaar 2013 een studiedag georganiseerd over toetsvormen bij CMD, waarbij docenten ook met elkaar ervaringen hebben gedeeld.
- De toetscommissie voert met regelmaat controles uit op de kwaliteit van toetsen. Hiervoor heeft zij een beoordelingsformulier ontwikkeld; een meetlat waarlangs de toets wordt gelegd.
- Om meeliftgedrag te voorkomen vindt er bij groepsopdrachten een individuele beoordeling plaats. Dit gebeurt o.a. door middel van peer assessment, maar ook door het bijhouden van bijvoorbeeld een blog waarin de studenten bijhouden welke bijdrage zij aan het groepsproduct leveren.

- Na een formatieve toets geeft de docent inhoudelijk feedback op de prestatie van de student. Na een summatieve toets wordt een feedbackbijeenkomst georganiseerd, waarin studenten terugkoppeling kunnen krijgen op het door hen gemaakte werk.

Naast de presentaties heeft het panel ook een selectie van toetsen, opdrachten en werkstukken bekeken. Het panel is van mening dat het inhoudelijke niveau van de toetsen door de jaren heen nog niet volledig consistent is. Daarnaast heeft het panel geen eenduidige lijn kunnen ontdekken in de vormgeving en wijze van toetsing. Ditzelfde geldt voor de beoordelingsformulieren. Zo wordt in sommige beoordelingsformulieren wel gerefereerd aan de voor dat vak te beoordelen competenties, terwijl dat bij andere beoordelingsformulieren niet het geval is. Dit leidt ertoe dat ook de door docenten gegeven feedback sterk verschilt, zowel in kwantiteit als in kwaliteit.

De toetscommissie toont zich zelfkritisch en timmert hard aan de weg om verdere uniformiteit in de beoordelingsformulieren te realiseren. Het panel heeft er dan ook vertrouwen in dat deze jonge opleiding de nog niet volledig uitgelijnde wijze van toetsen en beoordelen, onder aanvoering van de toetscommissie, op relatief korte termijn kan omzetten in een uniform systeem van toetsen en beoordelen. Deze opdracht moet bovenaan het prioriteitenlijstje van zowel de toetscommissie als de docenten en beoordelaars komen te staan.

De examen- en toetscommissie

De opleiding kent een examencommissie die is georganiseerd op faculteitsniveau. Deze facultaire examencommissie heeft verschillende kamers. Voor de opleiding CMD is dit de Kamer Communication & Multimedia Design. De opleiding heeft verder een eigen toetscommissie, die werkt in opdracht van de examencommissie. Er is structureel overleg tussen deze beide commissies.

Het panel heeft gesproken met een aantal leden van de examen- en toetscommissie. De tijd die leden van de examencommissie ter beschikking hebben om te besteden aan hun werkzaamheden als commissielid, ligt net onder de minimumnorm die hogeschoolbreed is vastgesteld. De commissieleden ervaren enige werkdruk. De faculteitsdirecteur heeft toegezegd dat de leden van de facultaire Examencommissie FCJ volgend jaar ook binnen de minimale urennorm van de HU zullen vallen.

Het aantal individuele vragen en klachten van studenten dat wekelijks moet worden behandeld is groot. Deze klachten werden tot voor kort tijdens de vergaderingen van de examencommissie per individueel geval besproken. Hierdoor ontbrak de tijd om een echt adviserende en controlerende rol in te nemen. Een nieuwe werkwijze, waarbij de voorzitter van de examencommissie samen met de ambtelijk secretaris de relatief simpele vragen al afhandelt, zorgt wekelijks voor aanzienlijk meer tijd bij de overige commissieleden. Met deze vrijgekomen tijd en met de tijd die extra ter beschikking komt door de verhoging van de uren naar de minimumnorm, wil de examencommissie zich verder gaan verdiepen in een aantal beleidsdocumenten en haar adviserende rol steviger oppakken. Bovendien hoopt de examencommissie dat de extra tijd haar de mogelijkheid biedt om de nu toch wel redelijk reactieve werkwijze om te zetten naar een meer proactieve benadering. Dit lijkt het panel een verstandige keuze.

De examencommissie heeft haar opdracht voor de controle van toetsen gemandateerd aan de toetscommissie. Het panel stelt vast dat de toetscommissie haar taken zeer serieus en voortvarend oppakt. De toetscommissie werkt gestructureerd, heeft een duidelijke werkwijze en checkt systematische toetsen en beoordelingen. Op basis van deze controles stelt zij rapportages op inclusief aanbevelingen. De commissieleden hebben hiertoe voldoende tijd ter beschikking. De toetscommissie werkt nog niet zo lang op deze wijze, maar de indruk die het panel van de toetscommissie en haar werk heeft gekregen is zonder meer positief.

Kwaliteit tussenproducten

Tijdens de audit heeft de opleiding de gelegenheid gekregen om zichzelf naar eigen inzicht aan het auditpanel te presenteren. Dit heeft zij gedaan aan de hand van een inspirerende en enerverende 'wandeling' door de opleiding. Uit elk studiejaar was er een student die een werkstuk/ontwerp presenteerde. De presentaties waren levendig en de producten van goede kwaliteit. Het panel zag studenten met een eigen visie die zeker van deze tijd is.

Oordeel van het werkveld over het werk van de studenten

Ook het werkveld is zeer tevreden over de kwaliteit en houding van de studenten. Zij zijn van mening dat de studenten beter aansluiten bij de praktijk dan hun collega-studenten van mbo opleidingen of kunstopleidingen in de regio. "De studenten zijn niet alleen van het concept, maar hebben een hands-on instelling waarbij ook het uiteindelijke ontwerp wordt gerealiseerd", zo vertelt één van de werkveldvertegenwoordigers.

Het werkveld merkt op dat de student soms nog kennis mist van de (internationale) context van de markt waarin de klant opereert, maar dat pakken ze gedurende de stage goed op. Hun nadrukkelijk aanwezige onderzoekende houding speelt hierin een belangrijke rol, zo wordt verteld. De werkveldvertegenwoordigers zien dat de argumentatie en cijfermatige onderbouwing van opdrachten door Utrechtse CMD-studenten van heel hoog niveau is.

De alumni die het panel heeft gesproken, waren naar eigen zeggen al tijdens de derdejaars stage klaar voor het echte werk. Het werkveld looft de studenten om hun zelfstandige houding. "Ze pakken dingen op en staan open voor nieuwe zaken", zo werd gezegd. Zo hebben twee stagiairs samen een onderzoek uitgevoerd en een denkrichting bedacht voor een pitch, terwijl hun leidinggevende (en tevens stagebegeleider) op dat moment in het buitenland zat.

Gerealiseerd eindniveau

Het eindniveau van de studenten wordt getoetst aan de hand van drie onderdelen: Nieuwe Dingen Doen (5 EC), Seminar (5 EC) en het afstuderen (30 EC). Deze drie onderdelen dekken met elkaar het gerealiseerde eindniveau. Bij de cursus Nieuwe Dingen Doen moet de student een beroepsproduct ontwikkelen voor een opdrachtgever, waarbij hij alle competentieclusters doorloopt. De cursus Seminar is een voorbereiding op het afstuderen. De student werkt aan een onderzoeksrapport waarbij eveneens alle competentieclusters worden doorlopen. Bij het afstuderen moet de student aantonen de competentieclusters 'Onderzoeken en begrijpen' en 'Evalueren' op niveau 3 te bezitten. Daarnaast moet hij tenminste de competentieclusters 'Conceptualiseren' of 'Verbeelden en realiseren' op niveau 3 behalen. Dit is wat men ook wel de twee 'afstudeersmaken' noemt.

Voordat de student begint aan de afstudeeropdracht, moet hij goedkeuring krijgen van de opleiding. De opleiding beoordeelt of de opdracht voldoet aan de eisen voor afstuderen en zij bekijkt daarnaast of de opdracht past bij het profiel van de studenten die de betreffende opdracht wil uitvoeren.

Het eindwerk bestaat uit drie onderdelen: een afstudeerverslag, een reflectieverslag en een afstudeerzitting. De eindwerken worden beoordeeld door een eerste en tweede beoordelaar. Dit zijn respectievelijk de afstudeerdocent en een daarvoor aangestelde examinerator (een daartoe door de opleiding aangewezen docent met minimaal een masteropleiding die optreedt als tweede lezer). Daarnaast zijn bij de afstudeerzitting ook de bedrijfsbegeleider en veelal een extern gecommiteerde aanwezig. Het uiteindelijk oordeel wordt bepaald door de eerste en tweede beoordelaar.

Eindwerken

Het panel heeft een aantal tussenproducten en eindwerken bekeken om zich een oordeel te kunnen vormen over het gerealiseerde eindniveau van de studenten.

Vanwege haar korte bestaan van de opleiding was er op het moment van de audit slechts één cohort van afgestudeerden. Het auditpanel heeft op basis van de overzichtslijst van eindwerken van het afgelopen studiejaar vijftien eindwerken bekeken. De eindcijfers van deze eindwerken varieerden tussen een 5,8 en een 9,1. Ook heeft het panel bij de scriptiekeuze gekeken naar een goede verdeling tussen afstudeerwerken met 'de smaken' Conceptualiseren en Verbeelden en realiseren.

De eindwerken vertonen breedte in de onderwerpen die zij behandelen. Het panel was zeer onder de indruk van het niveau van de afstudeerwerken. "Vergelijkbaar met bachelors in industrial design (wo) en Digitale Media en Cultuur (wo)", zo zeiden twee van de panelleden. De door de opleiding gegeven beoordelingen komen in grote mate overeen met de beoordelingen door de panelleden. Met name de onderbouwing van de keuzes en het gedegen onderzoek dat daaraan ten grondslag ligt, maken dat de werken van hoge kwaliteit zijn. Ook de reflecties waren in orde, evenals het brongebruik. Het taalgebruik was over het algemeen zelfs goed te noemen.

Weging en Oordeel

Het panel heeft geconstateerd dat de examencommissie haar rol goed oppakt. Met de extra tijd die door het management is toegezegd, kan zij haar rol nog beter uitvoeren en een proactievare houding aannemen. De toetscommissie werkt binnen de opdrachten die zij van de examencommissie krijgt met een grote mate van onafhankelijkheid. Zij voert heldere analyses uit, gevolgd door relevante aanbevelingen.

Op het gebied van toetsen en beoordelen moet de opleiding aan de slag om meer uniformiteit aan te brengen in de vormgeving van de toetsen, in de beoordelingscriteria en in de beoordelingsformulieren.

Na lezing van een aantal eindwerken en tussenproducten is het panel, net als het werkveld, van mening dat de CMD-studenten absoluut beschikken over hbo-niveau. Met name de onderzoekende houding en de conceptuele en reflectieve vaardigheden getuigen van goede kwaliteit.

Doordat het gerealiseerde eindniveau ruimschoots voldoet aan de basiskwaliteit, maar er voor wat betreft het toetssysteem nog wel verbetering nodig is, komt het panel uit op het oordeel 'voldoende' voor standaard 3.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Met het Landelijk Beroeps- en Competentieprofiel als uitgangspunt beschikt de opleiding over een relevante set van beoogde eindkwalificaties, die studenten de gelegenheid biedt om na hun studie succesvol te worden in de beroepspraktijk. De opleiding moet er de komende tijd voor zorgen dat het eigen karakter van de Utrechtse opleiding, gericht op Humanities en Design, wordt weerspiegeld in de competenties en de profilering naar buiten toe.

Het onderwijsprogramma is samenhangend, studeerbaar, actueel, gericht op de praktijk en legt de nadruk op mensgericht ontwerpen. Onderzoek is stevig verweven in met name de projecten en opdrachten die de studenten uitvoeren. Het enthousiasme en de kwaliteit van de docenten dragen bij aan een goede leeromgeving voor studenten. Het gebouw en de faciliteiten zijn toereikend, maar voor een CMD-opleiding mist het een sfeer die aanzet tot creativiteit en die inspireert.

De examencommissie en de toetscommissie zijn stevig opgezet. Zij verrichten goed werk, maar aandacht is noodzakelijk voor het aanbrengen van uniformiteit in de manier van toetsen, de relatie tussen competenties en beoordelingscriteria en de eenduidigheid van de beoordelingsformulieren.

Het panel is lovend over het niveau van de eindwerken. Zowel de onderzoekskwaliteiten van de studenten, als de manier waarop zij het onderzoek verwerken in de onderbouwing van hun ontwerp, zijn goed te noemen.

Het panel geeft een 'voldoende' voor standaard 1 en 3 en een 'goed' voor standaard 2. Met inachtneming van de regels van de NVAO, adviseert het panel de NVAO om de opleiding Communication and Multimedia Design van de Hogeschool Utrecht te waarderen met accreditatie voor de komende zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

In hoofdstuk 4, waarin de oordelen op de standaarden worden beschreven, doet het panel enkele aanbevelingen. Deze zijn in de tekst opgenomen. Hieronder volgen nogmaals kort de belangrijkste aanbevelingen.

Keuze voor humanities en design uitwerken

De keuze van de opleiding voor een design approach vanuit humanities sluit naadloos aan bij de ontwikkelingen in deze tijd. Voor het succes van de gekozen positionering is het cruciaal dat de positionering en het profiel ook werkelijk doordacht worden en uitgewerkt worden in de competenties.

Volgens het panel kan de profilering van de CMD-opleiding van Hogeschool Utrecht sterker worden neergezet. Met name *op papier* was het voor het panel moeilijk te achterhalen wat de opleiding precies onder humanities en design verstaat en op welke manier dit in de competenties en in het onderwijs is verweven. Een goede definitie van wat men verstaat onder humanities en design is een startpunt, waarna de uitwerking ervan verder vorm kan krijgen.

Samenwerking

Om de profilering op humanities en design kracht bij te zetten, raadt het panel de opleiding aan om samenwerkingen aan te gaan met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) en met de Universiteit Utrecht. De HKU is bij uitstek een onderwijsinstelling die zich bezighoudt met design en de faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht kan de opleiding helpen bij het aanscherpen van het begrip humanities en kan de doorvertaling daarvan naar het onderwijs verder helpen vorm geven. Deze samenwerking kan bovendien uitmonden in projecten waarbij studenten van deze drie onderwijsinstellingen met elkaar samenwerken aan producten.

Experimenteren met media

De onderwijsomgeving is erg 'schoon' voor een CMD-opleiding. Dit heeft te maken met de aandacht die uitgaat naar concept en content. Het echte experimenteren met media gebeurt relatief weinig binnen de opleiding. Dit is een legitieme keuze, maar toch raadt het panel de opleiding aan dit in de gaten te houden.

Toetsen

De komende periode moet één van de prioriteiten van de opleiding zijn om meer uniformiteit te realiseren in de toetsen en beoordelingsformulieren. Het panel ziet hierin een belangrijke rol weggelegd voor de toetscommissie, die nu al bezig is toetsen te beoordelen en te evalueren. Daarnaast is het eveneens van belang de docenten en beoordelaars in dit proces mee te nemen, omdat zij degenen zijn die de toetsen opstellen en de beoordelingen geven.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Communication and Multimedia Design, voltijd Hogeschool Utrecht	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	Voldoende
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Goed
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende
Algemeen eindoordeel	Voldoende

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

Bijlage 1: Competentiematrix CMD

	Onderzoeken en begrijpen	Conceptualiseren	Verbeelden en realiseren	Evalueren
1	<p>A.1.1. De student is onder begeleiding in staat een probleemstelling te formuleren voor een gegeven doel en tot onderzoeksvragen en deelvragen te komen.</p> <p>A.2.1. De student is onder begeleiding in staat op basis van een gegeven onderzoeksopzet onderzoek uit te voeren.</p> <p>A.3.1. De student is in staat de resultaten van het onderzoek te communiceren.</p>	<p>B.1.1. De student kan conceptideeën communiceren.</p> <p>B.2.1. De student is in staat om onder begeleiding, binnen een gegeven context een onderscheidend, mediaonafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.1. De student is in staat door middel van een creatief proces oplossingen te bedenken die onderscheidend en vernieuwend te zijn.</p>	<p>C.1.1. De student kan het concept operationaliseren op basis van gegeven middelen, binnen gegeven randvoorwaarden</p> <p>C.2.1. De student kan op basis van gegeven middelen een concept visualiseren, binnen gegeven randvoorwaarden.</p> <p>C.3.1. De student kan de middelen voor een concept realiseren, binnen gegeven randvoorwaarden.</p>	<p>D.1.1. De student is in staat het gerealiseerde middel te evalueren, aan de hand van gegeven methodes.</p> <p>D.2.1. De student stelt vast hoe het gerealiseerde middel, op basis van de evaluatie, kan worden verbeterd.</p>
2	<p>A.1.2. De student is in staat om zelfstandig voor een gegeven doel een probleemstelling te formuleren en tot onderzoeksvragen en deelvragen te komen.</p> <p>A.2.2. De student is in staat om zelfstandig, op basis van een onderzoeksvraag een onderzoeksopzet te maken en uit te voeren.</p> <p>A.3.2. De student is in staat de resultaten van het onderzoek te communiceren en te verantwoorden.</p>	<p>B.1.2. De student kan mediumafhankelijke concepten communiceren en onderbouwen op basis van onderzoeksresultaten.</p> <p>B.2.2. De student is in staat om zelfstandig, binnen een gegeven context, een onderscheidend, mediumafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.2. De student kan een creatief proces aansturen en oplossingen bedenken voor vragen, ideeën en problemen.</p>	<p>C.1.2. De student kan het concept operationaliseren op basis van zelfgekozen middelen, binnen gegeven randvoorwaarden.</p> <p>C.2.2. De student kan op basis van de operationalisatie de visualisatie en art direction voor het concept bepalen.</p> <p>C.3.2. De student kan op basis van operationalisatie en art direction de middelen voor het concept realiseren, binnen gegeven randvoorwaarden.</p>	<p>D.1.2. De student is in staat een juiste evaluatiemethode te kiezen om het gerealiseerde middel te evalueren.</p> <p>D.2.2. De student is in staat om met de resultaten van de evaluatie de verbeteringen aan het middel te onderbouwen.</p>

3	<p>A.1.3. De student is in staat om een probleemstelling te formuleren en tot onderzoeksvragen en deelvragen te komen.</p> <p>A.2.3. De student is in staat binnen een complexe context, op basis van een onderzoeksvraag een onderzoeksopzet te maken, uit te voeren en te verantwoorden.</p> <p>A.3.3. De student is in staat de resultaten van het onderzoek te communiceren, te verantwoorden en te reflecteren op het proces.</p>	<p>B.1.3. De student kan op mediumonafhankelijke concepten reflecteren vanuit een beroepskader.</p> <p>B.2.3. De student is in staat om, op basis van het eigen onderzoek, een onderscheidend, mediumonafhankelijk concept voor een campagne of dienst te ontwikkelen.</p> <p>B.3.3. De student is in staat volgens een creatief proces authentieke en onderscheidende totaaloplossingen te bedenken voor unieke vragen, ideeën en problemen.</p>	<p>C.1.3. De student kan het concept operationaliseren op basis van zelfgekozen middelen, binnen de randvoorwaarden die zijn verkregen uit het eigen onderzoek.</p> <p>C.2.3. De student kan op basis van de operationalisatie, de visualisatie en art direction voor het concept vormgeven, binnen de randvoorwaarden van het onderzoek.</p> <p>C.3.3. De student kan de middelen binnen het concept realiseren, waarmee een evaluatie kan plaatsvinden.</p>	<p>D.1.3. De student is in staat om relevante evaluatiemethoden, in verschillende fasen van het proces toe te passen.</p> <p>D.2.3. De student is in staat om de resultaten van de evaluatie te bekritisieren.</p>
---	--	---	---	--

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Jaar	Periode A	Periode B	Periode C	Periode D
1	Cross media	Audiovisual Communication (inhoud ook in periode C en D)	Print (inhoud ook in periode B en D)	Interaction Design (inhoud ook in periode B en C)
	<ul style="list-style-type: none"> Theory Cross media (5 ec) Crossmedia design (creative & production) (5 ec) Project (5 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> Theory Audio Visual (5 ec) AV-design (creative & production) (5 ec) Project Audio Visual (5 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> Theory Print (5 ec) Print Design (creative & production) (5 ec) Project Print (5 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> Theory Interactive (5 ec) Interactive Design (creative & production) (5 ec) Project Interactive (5 ec)
Studieloopbaanbegeleiding				
2	Semester 3 (inhoud ook in periode C en D)		Semester 4 (inhoud ook in periode A en B)	
	<ul style="list-style-type: none"> Marketing Communication (5 ec) Narrativity (5 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> Magazine (10 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> User Experience Design (5 ec) Motion Graphics (5 ec) 	<ul style="list-style-type: none"> Psychology & Sociology (5 ec) Creative Thinking (5 ec)
	Project (10 ec)		Project (10 ec)	
Studieloopbaanbegeleiding				
3	Semester 5: Stage (30 ec) Mag ook in semester 6.		Semester 6: Specialisatie (30 ec) Mag ook in semester 5 of 7	
			Keuze tussen: - Concept Design (in Nederlands of Engels) - Content Design - Visual Design (in Nederlands of Engels) - User Experience Design	
Studieloopbaanbegeleiding				
4	Semester 7: Minor (30 ec) Mag ook in semester 5 of 6		Semester 8: Afstuderen (30 ec)	
	<ul style="list-style-type: none"> Minoren binnen de HU (kan alleen in semester 5 en 7) Minoren binnen Nederland Study Abroad Program Zelf samengestelde minor 		Individuele afstudeeropdracht	
Optionele keuze: afstudeerrichting Creatieve Industrie, samen met studenten van de faculteiten Natuur & Techniek en Economie en Management (Mediatechnologie, Product Design & Engineering, Commerciële Economie, Small Business & Retailmanagement, Digitale Communicatie)				

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Communication and Multimedia Design van Hogeschool Utrecht op 11 februari 2014.

Tijd	Gesprekspartners
08.15 – 08.30	Inloop & ontvangst auditpanel
08.30 – 09.30	Intern overleg auditteam
09.30 – 09.45	Kennismaking MT en vaststellen agenda
09.45 – 10.30	MT/ CvB: Doelstellingen
10.30 – 10.45	Pauze
10.45 – 12.00	Docenten: Samenhangende onderwijsleeromgeving
12.30 – 13.00	Studenten, o.a vanuit uit de opleidings-commissie
13.00 – 13.45	Lunch auditteam
13.45 – 14.30	Open spreekuur docenten/studenten Rondleiding opleidings specifieke voorzieningen + inzien materiaal En/of At random lesbezoek
14.30 – 15.00	Professionalisering
15.00 – 15:30	Pauze
15.30 – 16.00	Werkveldvertegenwoordiging Alumni
16.00 – 16.45	Examencommissie/toetscommissie
16.45 – 17.00	Interne terugkoppeling: bepaling pending issues Inzien materiaal
17.00 – 17.15	Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar) Inzien materiaal
17.15 – 18.15	Interne terugkoppeling: bepaling beoordeling
18.15	Terugkoppeling

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd variant. De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Verantwoording keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam kort een aantal lessen bezocht.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de basiskwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde standaarden voor basiskwaliteit.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Auditcommissie CMD 2012 (2012) Auditrapport Opleiding Communication and Multimedia Design (CMD)
- Centre of Expertise Creatieve Industrie (2013) Onderwijsprogramma FAQ (finally answered questions)
- CMD (2012) Handleidingen schrijven voor CMD
- CMD (2012) Notulen BVC 21-06-2012
- CMD (2013) Actieplan n.a.v. Auditrapport CMD 2013
- CMD (2013) Afstuderen bij CMD
- CMD (2013) CMD Honours
- CMD (2013) CMD International 2015
- CMD (2013) Cursus- en docentevaluaties CMD 2012-2013.
- CMD (2013) Evaluaties afstuderen bij CMD 2012-2013
- CMD (2013) Gastsprekers 2012-2013
- CMD (2013) Handleiding Studieloopbaanbegeleider propedeuse CMD 2013-2014
- CMD (2013) Jaarplan CMD Studiejaar 2013-2014
- CMD (2013) Notulen beroepenveldcommissie CMD Utrecht
- CMD (2013) Notulen opleidingscommissie CMD 2011-2014
- CMD (2013) Onderzoek onder alumni Communication and Multimedia Design (CMD) Utrecht Arbeidsmarkt en opleiding
- CMD (2013) Ontwikkelplan 2013-2015
- CMD (2013) Opdracht onderzoeksleerlijn
- CMD (2013) Opdracht professionele ruimte
- CMD (2013) Organigram CMD
- CMD (2013) Overzicht stage- en afstudeerbedrijven
- CMD (2013) Overzicht projecten en gastdocenten
- CMD (2013) Overzicht werkervaring, onderwijs en onderzoek op basis van CV's
- CMD (2013) Rapport curriculumcommissie Communicatie en Multimedia Design Hogeschool Utrecht
- CMD (2013) Relatie Dublindescriptoren, HBO-standaard en generieke kernkwalificaties hbo-bachelor Commissie Fransen en competenties.
- CMD (2013) Richtlijnen bij de beoordeling afstuderen CMD Utrecht
- CMD (2013) Samenstelling Beroepenveldcommissie CMD 2009-2014
- CMD (2013) SLB evaluatie blok D klas D01-D05
- CMD (2013) Stage Studie Buitenland
- CMD (2013) Techniek in de opleiding Communication and Multimedia Design (CMD)
- CMD (2013) Toetsplan CMD 2013-14
- CMD (2013) Toetsvormen bij CMD en andere succesverhalen, studiedag 31-10-2013
- CMD Toetscie (2011) Checklist toetskwaliteit schriftelijke toets
- Domein Creative Technologies (2013) Verslag vergadering 28 juni 2013
- Examencommissie CMD (2013) Jaarverslag examencommissie CMD 2012-2013.
- Examencommissie CMD (2013) Opdracht toetscommissie CMD 2013-2014
- FCJ (2010) Standaarden voor Toetsing FCJ
- FCJ (2011) Jaarplan 2012 Faculteit Communicatie en Journalistiek
- FCJ (2011) Reglement Toetscommissies Faculteit Communicatie en Journalistiek
- FCJ (2012) Discussiestuk beleid Internationalisering
- FCJ (2013) Meerjaren Personeelsplan
- FCJ (2013) Organigram Faculteit Communicatie en Journalistiek aug 2013
- FCJ (2013) Overzicht aantal klokuren per week FCJ
- FCJ (2013) Vlootschouw team HR3P
- HU (2012) Prestatieafspraken Hogeschool Utrecht
- HU (2013) Onderwijs en examenregelingen Bachelor opleidingen 2013-2014

- HU (2013) Studiegids Bacheloropleiding Communication and Multimedia Design 2013-2014
- INCMD (2011) Communication and Multimedia Design, Beroeps- en competentieprofiel
- INCMD (2012) Jaarverslag 2011-2012
- INCMD (2013) Communication and Multimedia Design Body of Knowledge and Skills
- INCMD (2013) Beroeps- en Competentieprofiel Communication and Multimedia Design
- Overzicht van 15 afstudeerwerkstukken (vanwege privacy overweging) op studentnummer:
 - 1576615
 - 1576966
 - 1577530
 - 1557192
 - 1569696
 - 1576428
 - 1571529
 - 1564771
 - 1545620
 - 1537263
 - 1568283
 - 1546295
 - 1576458
 - 1576441
 - 1547604

BIJLAGE VI Overzicht auditpanel

Samenstelling, expertise en korte functiebeschrijvingen (cv's) van voorzitter, leden en secretaris.

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - studentzaken
Drs. W.G. van Raaijen, voorzitter	x	x			x	
Prof. dr. B.A.M. Schouten, deskundige		x	x	x	x	
Drs.E.M.J.M. van Nispen MA MBA, deskundige			x	x	x	
Drs. J.E.D. Ossewold, deskundige	x	x	x	x	x	
V. Sips, studentlid						x

I.A.M. van der Hoorn, MSc secretaris	x					
--------------------------------------	---	--	--	--	--	--

Panelleden, naam	Korte functiebeschrijvingen
voorzitter	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
deskundige	De heer Schouten is lector Game Research & Play Design aan de Hogeschool van Amsterdam en Hoogleraar Playful Interactions aan de Technische Universiteit Eindhoven.
deskundige	De heer Van Nispen is financieel en zakelijk directeur van het Algemeen Nederlands Persbureau en directeur van het Dutch Creative Industry Fund.
deskundige	Mevrouw Ossewold is eigenaar en directeur van The Creative Media Consultancy en was tot voor kort lector Media/interactie & narratie bij Fontys en hoofd van het FutureMediaLab aldaar.
studentlid	Mevrouw Sips is derdejaars studente van de opleiding Communication & Multimedia Design van Avans Hogeschool in Breda en bovendien lid van de Academieraad voor Communicatie en User Experience van Avans.

secretaris	Mevrouw Van der Hoorn is NVAO gecertificeerd secretaris d.d. 27 maart 2013
------------	--

Op 9 december 2013 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel Communication and Multimedia Design, van Hogeschool Utrecht, onder nummer 002194.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van de NVAO. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling -anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het Evaluatiebureau-, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl